1. Οι διατάξεις του άρθρου 33, τρίτη παράγραφος, της Συνθήκης ΕΚΑΧ δεν εμποδίζουν την άσκηση προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου αμέσως μετά την έκδοση της επίδικης απόφασης και πριν από την κοινοποίηση ή τη δημοσίευσή της. Αντιθέτως η προσφυγή που ασκείται μετά τη δημοσίευση της επίδικης απόφασης αφορά τους ίδιους διαδίκους και σκοπεί την ακύρωση της ίδιας απόφασης προβάλλοντας τους ίδιους λόγους ακυρώσεως όπως και η πρώτη είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη.

2. Η ατομική απόφαση της Επιτροπής που επιτρέπει τη χορήγηση πλεονεκτημάτων σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις αφορά κατά την έννοια του άρθρου 33, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΧ την επιχείρηση εκείνη που βρίσκεται σε κατάσταση ανταγωνισμού με τις επιχειρήσεις αυτές.

3. Δεδομένου ότι δυνάμει του άρθρου 39 της Συνθήκης ΕΚΑΧ η άσκηση προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα επιχείρηση συμμορφώθηκε προς την προσβαλλόμενη απόφαση δεν αίρει το συμφέρον της να επιδιώξει την ακύρωσή της.

4. Εφόσον η αιτιολογία μιας απόφασης που προξενεί βλάβη έχει ως σκοπό να επιτρέψει στο Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχο νομιμότητας και να παράσχει στον ενδιαφερόμενο τις ενδείξεις που χρειάζεται για να γνωρίζει αν η απόφαση είναι βάσιμη ή όχι, η υποχρέωση αιτιολογίας που θεσπίζουν τα άρθρα 5 και 15 της Συνθήκης ΕΚΑΧ πρέπει να εκτιμάται αναλόγως των συγκεκριμένων περιστάσεων, ιδίως του περιεχομένου της πράξης, της φύσεως των προβαλλομένων λόγων και του συμφέροντος που έχουν ενδεχομένως να λάβουν εξηγήσεις οι αποδέκτες της πράξης ή άλλα πρόσωπα που αφορά η πράξη, κατά την έννοια του άρθρου 33, δεύτερη παράγραφος, της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

5. Δεδομένου ότι η Επιτροπή, προκειμένου να καθορίσει τη μείωση της ικανότητας παραγωγής της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα ενός των κρατών μελών από την οποία εξήρτησε τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων, συνέκρινε τη μείωση της ικανότητας που επιβλήθηκε στο σύνολο των επιχειρήσεων σιδήρου και χάλυβα της Κοινότητας με τη μείωση που προσφέρθηκε να πραγματοποιήσει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, η πλάνη περί την εκτίμηση του μεγέθους της εν λόγω προσφοράς που είναι ικανή να τη μειώσει τεχνητά επιφέρει την ακύρωση από το Δικαστήριο των σχετικών διατάξεων της απόφασης η οποία εξεδόθη επί εσφαλμένης βάσεως.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ SIR GORDON SLYNN της 5ης Ιουνίου 1985 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Με την υπό κρίση προσφυγή που ασκήθηκε βάσει του άρθρου 33 της Συνθήκης ΕΚΑΧ (« η Συνθήκη »), η προσφεύγουσα ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως 83/398 της Επιτροπής, σχετικά με τις ενισχύσεις που σχεδιάζει να χορηγήσει η κυβέρνηση των Κάτω Χωρών στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα (ΕΕ 1983, L 227, σ. 33) (« η ολλανδική απόφαση ») καθώς και τη σχετική με τις ενισχύσεις στην ιταλική βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα αντίστοιχη απόφαση της Επιτροπής, 83/396 (ΕΕ 1983, L 227, σ. 24) (« η ιταλική απόφαση »).

* Μετάφραση από τα αγγλικά.

Με σκοπό να θεραπεύσει την κρίση στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 257/80 περί θεσπίσεως κοινοτικών κανόνων για τις ειδικές ενισχύσεις στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα (OJ 1980, L 29, σ. 5). Σύμφωνα με την απόφαση αυτή που βασίστηκε στο άρθρο 95 της Συνθήκης, οι ενισχύσεις στην εν λόγω βιομηχανία θα χορηγούνταν μόνο κατόπιν εγκρίσεως της Επιτροπής και υπό τους όρους που θα έθετε το εν λόγω όργανο.

Με αποφάσεις της 3ης, 26ης και 27ης Μαρτίου 1981 το Συμβούλιο αποφάσισε την αντικατάσταση της απόφασης 257/80 από ένα αυστηρότερο σύστημα βασισμένο στις ίδιες γενικές γραμμές (Δελτίο ΕΚ 3-1981, σσ. 87 και 88). Κατά τη σύνοδο της 24ης Ιουνίου 1981, το Συμβούλιο συμφώνησε επί σχεδίου νέου κειμένου σχετικά με τις ενισχύσεις που κάλυπτε και τις γενικές και τις ειδικές ενισχύσεις (Δελτίο ΕΚ 6-1981, σσ. 17-19). Στη συνέχεια το σχέδιο αυτό κατέληξε στην απόφαση 2320/81 της Επιτροπής (ΕΕ 1981, L 228, σ. 14). Η απόφαση αυτή η οποία όπως και αυτή που αντικατέστησε βασίζεται στο άρθρο 95 ορίζει ότι θα εφαρμόζεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1985.

Εκτός από μία εξαίρεση που δεν αφορά την υπό κρίση υπόθεση, η απόφαση 2320/81 ορίζει ότι όλα τα προγράμματα των κρατών μελών για τη χορήγηση ή τροποποίηση ενισχύσεων στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 1982. Τα προγράμματα αυτά δεν μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή παρά μόνο με τη συγκατάθεση της Επιτροπής και σύμφωνα με τους όρους που καθορίζει το εν λόγω όργανο. Τα γενικά κριτήρια που εφαρμόζει η Επιτροπή εκτίθενται στο άρθρο 2. Τα κύρια χαρακτηριστικά της διάταξης αυτής είναι ότι οι ενισχύσεις πρέπει να συνδέονται με μείωση της παραγωγικής ικανότητας της οφελούμενης επιχείρησης· επίσης απαγορεύεται η καταβολή ενισχύσεων μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1985 με εξαίρεση τις επιδοτήσεις επιτοκίου και τις πληρωμές δυνάμει εγγυήσεων δανείων που έχουν καταβληθεί πριν από την εν λόγω ημερομηνία. Τα επόμενα άρθρα θέτουν λεπτομερείς διατάξεις που αναφέρονται ειδικότερα στις ενισχύσεις για επενδύσεις, ενισχύσεις για το κλείσιμο, ενισχύσεις για τη λειτουργία, επείγουσες ενισχύσεις και ενισχύσεις για την έρευνα και την ανάπτυξη.

Στη συνέχεια η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ικανότητα έπρεπε να μειωθεί κατά 30 ώς 35 εκατομμύρια τόνους μέχρι την 1η Ιουλίου 1983. Φαίνεται ότι την άποψη αυτή συμμερίστηκαν οι υπουργοί βιομηχανίας όταν συναντήθηκαν ανεπίσημα στο Elsinore στη Δανία, στις 17 και 18 Νοεμβρίου 1982 (Δελτίο ΕΚ 11-1982, σ. 18).

Στις 29 Ιουνίου 1983 η Επιτροπή εφήρμοσε την απόφαση 2320/81 εκδίδοντας σειρά αποφάσεων σχετικά με όλα τα κράτη μέλη εκτός της Δανίας. Οι περισσότερες από τις αποφάσεις αυτές επέτρεψαν τη χορήγηση των ενισχύσεων που σχεδίαζαν τα επιμέρους κράτη μέλη υπό τον όρο μειώσεως της ικανότητας κατά ορισμένο ποσό. Η ολλανδική απόφαση έφερε αριθμό C(83)950/8 και κοινοποιήθηκε στις Κάτω Χώρες με έγγραφο της 30ής Ιουνίου 1983 προς τον ολλανδό Υπουργό Εξωτερικών. Η απόφαση αυτή εξήρτησε τη χορήγηση των ενισχύσεων που σχεδίαζε η ολλανδική κυβέρνηση από συνολική μείωση της ικανότητας παραγωγής κατά 950 000 τόνους. Η εταιρία Hoogovens είναι η — κατά πολύ — μεγαλύτερη από τις δύο επιχειρήσεις βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα που λειτουργούν στις Κάτω Χώρες ενώ η άλλη είναι η Nedstaal, εξ ολοκλήρου θυγατρική της Thyssen. Ήταν λοιπόν φανερό ότι η Hoogovens έφερε το κύριο βάρος της εν λόγω μειώσεως.

Με την προσφυγή που κατέθεσε στο Δικαστήριο στις 8 Αυγούστου 1983 η Hoogovens ζήτησε από το Δικαστήριο να ακυρώσει την εν λόγω απόφαση (υπόθεση 172/83). Με την ίδια προσφυγή ζήτησε επίσης την ολική ή μερική ακύρωση της ιταλικής απόφασης που έφερε αριθμό C(83)950/6 και κοινοποιήθηκε επίσης στον ιταλό Υπουργό Εξωτερικών με έγγραφο της 30ής Ιουνίου 1983. Το τελευταίο αυτό αίτημα στηρίχτηκε στο ότι, κατά τη Hoogovens, η ιταλική βιομηχανία σιδήρου και

χάλυβα έτυχε ευνοϊκότερης μεταχείρισης, άρα η ίδια υπέστη δυσμενή διάκριση.

Στις 19 Αυγούστου 1983, οι δύο αμφισβητούμενες αποφάσεις δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα. Η ολλανδική απόφαση κατέληξε στην απόφαση 83/398 ενώ η ιταλική στην απόφαση 83/396. Τότε η Hoogovens άσκησε δεύτερη προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου στις 6 Οκτωβρίου 1983 (υπόθεση 226/83). Εκτός του ότι η δεύτερη προσφυγή δεν αναφέρεται στα δύο επικαλυπτικά έγγραφα της 30ής Ιουνίου 1983, οι δύο προσφυγές είναι όμοιες. Με Διάταξη της 13ης Φεβρουαρίου 1985 ο πρόεδρος του Δικαστηρίου αποφάσισε την ένωση και τη συνεκδίκαση των δύο αποφάσεων προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής απόφασης.

Οι υπό κρίση προσφυγές δεν αποτελούν τη μόνη αμφισβήτηση των αποφάσεων που θέσπισε η Επιτροπή στις 19 Αυγούστου 1983. Οι προσφεύγοντες στην υπόθεση 222/83, Commune de Differdange κατά Επιτροπής (Συλλογή 1984, σ. 2889) ζήτησαν από το Δικαστήριο να ακυρώσει τη σχετική με το Λουξεμβούργο απόφαση, η προσφυγή όμως κρίθηκε απαράδεκτη για λόγους που δεν συντρέχουν εν προκειμένω. Εξάλλου στην υπόθεση 214/83, Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κατά Επιτροπής (εκκρεμούσα), η γερμανική κυβέρνηση ζητεί την ακύρωση της βελγικής, της γαλλικής, της ιταλικής και της αγγλικής απόφασης.

Με το υπόμνημα αντικρούσεως στην υπόθεση 172/83, η Επιτροπή ομολογεί ότι η προσφυγή είναι παραδεκτή καθόσον σκοπεί την ακύρωση της ολλανδικής απόφασης. Η Επιτροπή ομολόγησε ρητά ότι η εν λόγω απόφαση αφορά τη Hoogovens και έχει ατομικό χαρακτήρα ώστε συντρέχει η προϋπόθεση του άρθρου 33, δεύτερη παράγραφος.

Ωστόσο, με την ανταπάντηση η Επιτροπή τόνισε ότι η Hoogovens είχε πράγματι αποφασίσει να μειώσει την ικανότητά της κατά ένα εκατομμύριο τόνους μέχρι το τέλος του 1985 επιπλέον της μειώσεως των 150 000 τόνων που προέκυψε από την παύση της λειτουργίας του ελάστρου της στο Demka. Η Hoogovens λοιπόν αποφάσισε να μειώσει την ικανότητά της κατά πλέον των 950 000 τόνων που απαιτεί για ολόκληρη την Ολλανδία η ολλανδική απόφαση. Έτσι, χωρίς να εγείρει ρητώς ένσταση απαραδέκτου, η Επιτροπή διερωτάται αν η προσφεύγουσα εξακολουθεί να έχει συμφέρον στην περαιτέρω εκδίκαση της υποθέσεως.

Κατά τη συζήτηση, η Hoogovens δεν αμφισβήτησε τα στοιχεία που πρόβαλε η Επιτροπή. Ισχυρίστηκε ότι ο λόγος για τον οποίο αποφάσισε να μειώσει την ικανότητά της κατά ποσότητα μεγαλύτερη αυτής που απαιτεί η Επιτροπή, ήταν ότι ένα έλαστρο δεν μπορεί « να κλείσει κατά το ήμισυ »· το έλαστρο είτε συνεχίζει να λειτουργεί πλήρως είτε παύει τελείως να λειτουργεί. Εν πάση περιπτώσει, η Hoogovens ισχυρίστηκε ότι εξακολουθεί να έχει συμφέρον στην έκδοση αποφάσεως, διότι φοβάται ότι η Επιτροπή θα απαιτήσει περαιτέρω μειώσεις της ικανότητας στο μέλλον. Εξακολουθεί λοιπόν να έχει συμφέρον στην έκδοση αποφάσεως επί της νομιμότητας των αμφισβητούμενων αποφάσεων για να είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει αυτό το ενδεχόμενο.

Νομίζω ότι το συμφέρον της Hoogovens στην έκδοση αποφάσεως εν προκειμένω δεν εξέλιπε λόγω των στοιχείων που πρόβαλε η Επιτροπή. Αφού δυνάμει του άρθρου 39, οι προσφυγές που ασκούνται ενώπιον του Δικαστηρίου δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα, ο διάδικος οφείλει να συμμορφωθεί με την απόφαση που τον αφορά μέχρις εκδόσεως οριστικής απόφασης, εκτός αν διαταχθούν προσωρινά μέτρα. Έτσι, ο προσφεύγων δεν χάνει το δικαίωμα στην εκδίκαση της προσφυγής ακυρώσεως, στην περίπτωση πού έχει λάβει μέτρα σύμφωνα με την αμφισβητούμενη απόφαση την οποία εξακολουθεί να προσβάλλει. Το γεγονός ότι η Hoogovens ξεπέρασε τα απαιτούμενα από την Επιτροπή δεν ασκεί επιρροή αφού δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι οι υπολογισμοί της Επιτροπής υπήρξαν ορθοί. Μάλιστα, όπως τόνισε η Hoogovens, εξακολουθεί να έχει στο μέλλον συμφέρον στην εκδοση αποφάσεως εν προκειμένω.

Με το υπόμνημα αντικρούσεως η Επιτροπή αμφισβήτησε το παραδεκτό της προσφυγής στην υπόθεση 172/83 από δύο ακόμη πλευρές.

Πρώτον, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η Hoogovens ζητεί την ακύρωση όχι μόνο των δύο αποφάσεων αλλά και των επικαλυπτικών εγγράφων της Επιτροπής προς τις ολλανδικές και τις ιταλικές αρχές. Η Επιτροπή φρονεί ότι τα έγγραφα αυτά δεν αποτελούν αποφάσεις κατά την έννοια της Συνθήκης και επομένως δεν μπορούν να ακυρωθούν. Το επιχείρημα αυτό δεν ευσταθεί διότι η Hoogovens στην πραγματικότητα δεν ζητεί την ακύρωση των εν λόγω εγγράφων. Ισχυρίζεται απλώς ότι τα έγγραφα αυτά πρέπει να ληφθούν υπόψη ιδίως προκειμένου να διευκρινιστεί η αιτιολογία των αποφάσεων. Επομένως η ένσταση της Επιτροπής είναι αβάσιμη.

Δεύτερον, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι δυνάμει του άρθρου 33, δεύτερη παράγραφος, της Συνθήκης, η προσφυγή είναι απαράδεκτη καθόσον στρέφεται κατά της ιταλικής απόφασης. Είναι ωστόσο δεδομένο ότι η έννοια των αποφάσεων που « αφορούν » την προσφεύγουσα κατά την εν λόγω διάταξη, είναι ευρύτερη από την έννοια της φράσης « το αφορούν άμεσα και ατομικά » του άρθρου 173, δεύτερη παράγραφος, ΕΟΚ. Έτσι, στην υπόθεση 10/68, Eridania κατά Επιτροπής, ECR 1969, σ. 459, κρίθηκε απαράδεκτη δυνάμει του τελευταίου αυτού άρθρου η προσφυγή επιχείρησης για την ακύρωση αποφάσεως με την οποία χορηγήθηκε πλεονέκτημα σε ανταγωνιστή, λόγω του ότι δεν συνέτρεχαν « ιδιαίτερες περιστάσεις », ενώ, σχετικά με το άρθρο 33, δεύτερη παράγραφος, της Συνθήκης, κρίθηκε το αντίθετο. Οι συνεκδικασθείσες υποθέσεις 24 και 34/58, Chambre syndicale de la sidérurgie κατά Ανωτάτης Αρχής, ECR 1960, σ. 1281 και υπόθεση 30/59, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen κατά Ανωτάτης Αρχής, ECR 1961, σ. 1.

Νομίζω ότι υπάρχουν εν προκειμένω ιδιαίτερες περιστάσεις που καθιστούν παραδεκτό το αίτημα της ακυρώσεως της ιταλικής απόφασης. Η ολλανδική και η ιταλική απόφαση αποτελούν μέρος μιας σειράς αποφάσεων που εξέδωσε η Επιτροπή ταυτόχρονα. Οι αποφάσεις αυτές πρέπει να θεωρηθούν ως μία και μόνη ενότητα που απηχεί τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει η Επιτροπή το ζήτημα της μειώσεως της ικανότητας στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα εντός της Κοινότητας ως συνόλου. Η Επιτροπή βεβαίως, απαντώντας σε γραπτή ερώτηση του Δικαστηρίου αρνήθηκε ότι οι διάφορες αποφάσεις συνδέονται μεταξύ τους καθ' οιονδήποτε τρόπο. Αντιθέτως υποστήριξε ότι εξετίμησε χωριστά τη μείωση που είναι αναγκαία σε κάθε κράτος μέλος προκειμένου να γίνει ανταγωνιστικότερη η βιομηχανία του κράτους αυτού. Λόγω του ιστορικού των αποφάσεων καθώς και του χρόνου εκδόσεώς τους δεν θεωρώ πειστικό αυτό το επιχείρημα. Πρέπει να σημειωθεί ότι και στις δύο αποφάσεις, 83/396 και 83/398, η τελευταία αιτιολογική σκέψη IV αναφέρει ότι απαιτείται « στο επίπεδο της Κοινότητας μείωση κατά 30 έως 35 εκατομμύρια τόνους της ικανότητας παραγωγής προϊόντων θερμής έλασης ώστε να επιτραπεί η επιστροφή σε ελάχιστο ποσοστό χρησιμοποίησης για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα της κοινοτικής βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα κάτω από κανονικές συνθήκες αγοράς ». Το τρίτο τμήμα της αιτιολογικής σκέψης I της απόφασης 2320/81 αναφέρει ότι « εφόσον η αναδιάρθρωση πρέπει να πραγματοποιηθεί κατά τρόπο συνεκτικό, δίκαιο και κοινωνικά αποδεκτό, είναι επιθυμητή η καθιέρωση ενός καθολικού κοινοτικού συστήματος ενισχύσεων », το οποίο θα πρέπει να « εξασφαλίζει την ενιαία αντιμετώπιση όλων των ενισχύσεων που μπορούν να χορηγηθούν στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα βάσει ενός και μόνο διαδικαστικού πλαισίου ». Αν η Επιτροπή αντιμετώπισε το ζήτημα διαφορετικά για κάθε κράτος μέλος, αυτό είναι θέμα ουσίας της υποθέσεως και όχι παραδεκτού της προσφυγής.

Νομίζω ότι εφόσον κάποιο πρόσωπο προσβάλλει απόφαση η οποία σαφώς το αφορά με την αιτιολογία ότι υφίσταται δυσμενή διάκριση λόγω αποφάσεως που αφορά άλλους παραγωγούς σε άλλο κράτος μέλος, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι απαράδεκτη η προσφυγή κατά της δεύτερης αυτής απόφασης η οποία αποτελεί μέρος ενιαίας σειράς αποφάσεων που εκδόθηκαν για την επίτευξη συγκεκριμένου στόχου.

Η άποψη αυτή επιρρωνύεται από τη στάθμιση των συνεπειών που θα προέκυπταν αν αφενός ακυρωνόταν η ολλανδική απόφαση λόγω διακρίσεως υπέρ των ιταλών παραγωγών και αφετέρου κρινόταν απαράδεκτη η προσφυγή καθόσον στρέφεται κατά της ιταλικής απόφασης. Στην περίπτωση αυτή, νομίζω ότι η Επιτροπή δεν θα μπορούσε αυτοβούλως να ανακαλέσει ή να τροποποιήσει την ιταλική απόφαση διότι θα παραβιάζονταν έτσι κεκτημένα δικαιώματα. Άρα, η Επιτροπή θα μπορούσε να θέσει τέρμα στην εν λόγω διάκριση μόνο αυξάνοντας την ικανότητα που αναγνωρίστηκε στην ολλανδική βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα. Αυτό όμως θα αντέβαινε στο στόχο της όλης επιχείρησης που είναι η μείωση της ικανότητας.

Η άποψή μου είναι λοιπόν ότι η προσφυγή στην υπόθεση 172/83 είναι παραδεκτή ως προς όλα τα σημεία που ήγειρε η Επιτροπή.

Στην υπόθεση 226/83, η Hoogovens δεν αναφέρεται στα επικαλυπτικά έγγραφα και κατά συνέπεια η Επιτροπή δεν επανέλαβε τη σχετική ένστασή της. Οι άλλες ενστάσεις της Επιτροπής κατά του παραδεκτού της προσφυγής στην υπόθεση αυτή είναι ίδιες όπως και στην υπόθεση 172/83. Αντικρούω τα επιχειρήματα αυτά για τους προαναφερθέντες λόγους.

Εξάλλου, υπάρχει ένα ζήτημα το οποίο δεν ήγειρε η Επιτροπή και συγκεκριμένα το αν η προσφυγή στην υπόθεση 226/83 είναι απαράδεκτη λόγω ταυτότητας αντικειμένου. Το Δικαστήριο όμως μπορεί να το εξετάσει αυτεπαγγέλτως δεδομένου ότι εμπίπτει στην αρμοδιότητά του.

Το άρθρο 33, τρίτη παράγραφος, της Συνθήκης ΕΚΑΧ ορίζει ότι:

« Οι προσφυγές που προβλέπονται στις δύο πρώτες παραγράφους του παρόντος άρθρου ασκούνται εντός μηνός υπολογιζομένου κατά περίπτωση, από την κοινοποίηση ή τη δημοσίευση της αποφάσεως ή της συστάσεως ». Αυτό διαφέρει από το άρθρο 173, τρίτη παράγραφος, της Συνθήκης ΕΟΚ που ορίζει: « Οι προσφυγές που προβλέπονται στο παρόν άρθρο ασκούνται εντός δύο μηνών, υπολογιζομένων, κατά περίπτωση, από τη δημοσίευση της πράξεως, την κοινοποίησή της στον προσφεύγοντα ή, ελλείψει δημοσιεύσεως ή κοινοποιήσεως, από την ημέρα κατά την οποία ο προσφεύγων έλαβε γνώση της πράξεως ».

Νομίζω ότι το άρθρο 33, τρίτη παράγραφος, της Συνθήκης ορίζει την τελευταία ημέρα πριν από την οποία μπορεί να ασκηθεί προσφυγή στην περίπτωση που δεν υπάρχει επίσημη κοινοποίηση στο πρόσωπο το οποίο θα επιδιώξει στη συνέχεια να προσβάλει την απόφαση ή δημοσίευση. Δεν αποκλείει την άσκηση προσφυγής πριν από τη δημοσίευση αν ο προσφεύγων γνωρίζει την έκδοση αποφάσεως απευθυνόμενης σε τρίτο πρόσωπο η οποία δεν έχει ακόμα δημοσιευτεί πλην όμως θεωρεί ότι τον αφορά ή συνιστά κατάχρηση εξουσίας που θίγει τα συμφέροντά του.

Η Hoogovens γνώριζε και τις αποφάσεις και τα επικαλυπτικά έγγραφα της 30ής Ιουνίου 1983 τα οποία και προσήρτησε στην προσφυγή που κατέθεσε στο Δικαστήριο στις 8 Αυγούστου 1983. Αν, κατ' ανάλογη εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 33, τρίτη παράγραφος, σχετικά με την προθεσμία από της δημοσιεύσεως ή της κοινοποιήσεως, η Hoogovens είχε προθεσμία ενός μηνός για την άσκηση προσφυγής (συν την αρμόζουσα παρέκταση λόγω αποστάσεως, εν προκειμένω έξι ημερών), από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε γνώση της απόφασης και των εγγράφων, δεν αποδείχτηκε ότι άσκησε την προσφυγή της μετά τη λήξη της προθεσμίας αυτής.

Θεωρώ συνεπώς ότι η πρώτη προσφυγή είναι εμπρόθεσμη.

Δεδομένου ότι η Hoogovens είχε αμφιβολίες ως προς το αν το άρθρο 33, τρίτη παράγραφος,

της έδινε το δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή πριν από τη δημοσίευση των αποφάσεων, είναι ευνόητο το ότι επιδίωξε να διαφυλάξει τη θέση της ασκώντας τη δεύτερη προσφυγή εντός της προθεσμίας που ορίζει το εν λόγω άρθρο. Αντιθέτως, δεν νομίζω ότι η δεύτερη προσφυγή, η οποία απλώς επαναλαμβάνει το αντικείμενό της πρώτης, πρέπει να γίνει δεκτή. Πρόκειται για καθαρή επανάληψη των σχετικών ζητημάτων και γι' αυτό το λόγο τη θεωρώ απαράδεκτη.

Το *πρώτο* επιχείρημα της προσφεύγουσας όσον αφορά την ουσία είναι ότι η ολλανδική απόφαση αντιβαίνει στο άρθρο 15 καθόσον δεν αιτιολογείται επαρκώς το ότι ως αντιστάθμισμα για τη συγκεκριμένη ενίσχυση πρέπει να θυσιαστεί παραγωγική ικανότητα 950 000 τόνων.

Το σχετικό χωρίον της απόφασης είναι το εξής:

« ... ότι πρέπει επίσης να εξασφαλιστεί η δίκαιη κατανομή των μειώσεων της ικανότητας παραγωγής που είναι αναγκαίες για να επιτευχθεί, στο επίπεδο της Κοινότητας, μείωση κατά 30 έως 35 εκατομμύρια τόνους της ικανότητας παραγωγής προϊόντων θερμής έλασης, πράγμα που, στο πλαίσιο των γενικών στόχων για το χάλυβα, φαίνεται αναγκαίο ώστε να επιτραπεί η επιστροφή σε ελάχιστο ποσοστό χρησιμοποίησης για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα της κοινοτικής βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα κάτω από κανονικές συνθήκες αγοράς· ... ότι, για το σκοπό αυτό και έχοντας υπόψη την προσπάθεια αναδιάρθρωσης που έχει αναληφθεί και τις ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί πριν από το 1980, η ολλανδική βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα πρέπει να δεχτεί να καταβάλει περαιτέρω προσπάθεια· ... ότι, εκτός από την προτεινόμενη μείωση κατά 250 000 τόνους, η ολλανδική βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα πρέπει, ως εκ τούτου, να μειώσει την ικανότητα της παραγωγής προϊόντων θερμής έλασης κατά 700 000 τόνους· ότι πρέπει να οριστεί προθεσμία για να προσδιοριστούν τα συμπληρωματικά κλεισίματα που πρέπει να πραγματοποιηθούν... »

Τα κριτήρια που εφήρμοσε η Επιτροπή διευκρινίζονται περαιτέρω στο επικαλυπτικό έγγραφο της 30ής Ιουνίου 1983 προς τον ολλανδό Υπουργό Εξωτερικών, το οποίο προσαρτάται στην προσφυγή της Hoogovens. Η Επιτροπή αναφέρει στο εν λόγω έγγραφο ότι κατέληξε στην ποσότητα των 950 000 τόνων λαμβάνοντας υπόψη τα εξής κριτήρια: την ανάγκη επιτεύξεως του στόχου που αποφασίστηκε στο Elsinore, την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών που απαιτείται για την επίτευξη του στόχου αυτού, την ανάγκη να εξασφαλιστεί το βιώσιμο των επιχειρήσεων, τα ποικίλα ποσά των ενισχύσεων που χορηγούν τα διάφορα κράτη μέλη και οι οικονομικές δυσχέρειες των περιοχών στις οποίες βρίσκονται οι επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενισχύσεις.

Έτσι, η απόφαση και το επικαλυπτικό έγγραφο μαζί αναφέρουν με κάποιες λεπτομέρειες τα κριτήρια που εφήρμοσε η Επιτροπή. Όπως έκρινε το Δικαστήριο στην υπόθεση 14/81, Alpha Steel κατά Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 749 και συγκεκριμένα σ. 766: « ... η Επιτροπή οφείλει να διευκρινίσει διά βραχέων μεν, αλλά κατά τρόπο όσο το δυνατό σαφή και εύστοχο, τα κύρια νομικά και πραγματικά στοιχεία, επί των οποίων στηρίζεται η απόφασή της και που είναι αναγκαία για να κατανοηθεί ο συλλογισμός βάσει του οποίου ενήργησε η Επιτροπή... Δεν απαιτείται πάντως να συζητήσει η Επιτροπή επί όλων των αντιρρήσεων που θα ηδύναντο να προβληθούν κατά της αποφάσεως... Ούτε απαιτείται να αναφέρει τους λόγους για τους οποίους δεν έλαβε μέτρα άλλα από τα αναφερόμενα στην απόφαση, που θα ηδύνατο να λάβει στα πλαίσια της διακριτικής της εξουσίας ». Εκτός αυτού, μετά το τέλος του 1982, η Hoogovens είχε συχνές συνομιλίες με την Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης 2320/81 και επομένως γνώριζε καλά τις απόψεις της Επιτροπής πριν από την έκδοση της ολλανδικής απόφασης: βλ. υπόθεση 13/72, Netherlands κατά Επιτροπής, ECR 1973, σσ. 27 και 39. Εν προκειμένω, καίτοι θα ήταν προτιμότερο να περιλάβει η Επιτροπή περισσότερες διευκρινίσεις στην απόφαση ως προς το πώς κατέληξε στην ποσότητα των 950 000 τόνων, νομίζω ότι η αιτιολογία που δίνεται είναι επαρκής ώστε να πληροί την επιταγή του άρθρου 15 της Συνθήκης.

Στο « πρώτο επιχείρημα » περιέχεται επίσης ο ισχυρισμός ότι απαιτώντας από την ολλανδική βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα να πραγματοποιήσει πολύ μεγάλη μείωση της ικανότητας, η Επιτροπή παραβίασε τα δικαιώματα ιδιοκτησίας της Hoogovens κατά παράβαση του άρθρου 1 του πρώτου πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Νομίζω όμως ότι ο ισχυρισμός αυτός τον οποίο δεν ανέπτυξε περαιτέρω η Hoogovens καταρρίπτεται από τις ίδιες τις αποφάσεις στις οποίες στηρίζεται. Στην υπόθεση 154/78, Valsabbia κατά Επιτροπής, ECR 1980, σσ. 907 και 1010, το Δικαστήριο έκρινε ότι: « το δικαίωμα κυριότητας δεν μπορεί να επεκταθεί μέχρι προστασίας των εμπορικών συμφερόντων, η αβεβαιότητα των οποίων αποτελεί μέρος της ίδιας της ουσίας της οικονομικής δραστηριότητας ». Ομοίως, στην υπόθεση 258/81, Μεταλλουργική Χάλυψ κατά Επιτροπής, Συλλογή 1982, σσ. 4261 και 4280, κρίθηκε ότι « δεν δύναται να θεωρηθεί ως προσβολή του δικαιώματος της ιδιοκτησίας το γεγονός ότι οι περιορισμοί επί της παραγωγής, που επιβάλλονται από την οικονομική κατάσταση, δύνανται να βλάψουν την αποδοτικότητα και την υπόσταση ορισμένων επιχειρήσεων. Η προσφεύγουσα δεν δύναται να επικαλεσθεί το σεβασμό του δικαιώματος της ιδιοκτησίας για να αποφύγει τις δεσμεύσεις που βαρύνουν το σύνολο της ευρωπαϊκής βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβος ». Συνεπώς απορρίπτω αυτό το επιχείρημα.

Δεύτερον, η Hoogovens υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν υπήρξε συνεπής στην εκτίμηση της έννοιας της « ανώτατης δυνατής παραγωγής ».

Ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή, προκειμένου να προσδιορίσει την ικανότητα της Hoogovens, εφήρμοσε άλλο κριτήριο το 1980 που είναι το έτος αναφοράς και άλλο για τα επόμενα έτη. Για το 1980, η Επιτροπή αγνόησε τη θεωρητική ικανότητα της Hoogovens την οποία η τελευταία δεν μπορούσε να εκμεταλλευτεί λόγω της ελλείψεως χάλυβα για την παραγωγή προϊόντων θερμής ελάσεως. Έτσι, η ανώτατη δυνατή παραγωγή της προϊόντων θερμής ελάσεως, υπολογίστηκε σε 5 400 χιλιοτόνους αντί για 5 700 χιλιοτόνους. Το 1981 ο χάλυβας ήταν και πάλι διαθέσιμος στις απαιτούμενες ποσότητες οπότε η ικανότητα της Hoogovens αυξήθηκε ξαφνικά στην ανωτέρω δεύτερη ποσότητα. Το 1984, αναμενόταν και πάλι έλλειψη μη τελειωμένων προϊόντων για την παραγωγή προϊόντων θερμής ελάσεως και συγκεκριμένα πλατέων, θεωρήθηκε όμως πιθανόν ότι η έλλειψη θα έπαυε να υπάρχει μέχρι το 1987. Λόγω αυτής της ελλείψεως η Hoogovens ισχυρίζεται ότι η ανώτατη δυνατή παραγωγή της κατά τα έτη εκείνα πρέπει να μειωθεί από 5 400 χιλιοτόνους σε 4 900 χιλιοτόνους. Ωστόσο, σχετικά με τον υπολογισμό της μειώσεως της ικανότητας παραγωγής που πρότεινε η Hoogovens, η Επιτροπή έκρινε ότι η εν λόγω επιχείρηση πρέπει να θεωρηθεί ότι λειτουργεί σαν να μην υπήρχε έλλειψη πλατέων.

Έτσι, η Hoogovens υποστηρίζει ότι, εφαρμόζοντας δύο διαφορετικά κριτήρια, η Επιτροπή υποτίμησε την ποσότητα την οποία η Hoogovens πρότεινε να θυσιάσει. Στην ολλανδική απόφαση η ποσότητα αυτή υπολογίζεται σε 250 000 τόνους. Οι διάδικοι δέχονται ότι η παύση της λειτουργίας του ελασματουργείου Demka αντιπροσωπεύει 150 000 τόνους από την ποσότητα αυτή. Εξάλλου, η Hoogovens υποστηρίζει ότι η υπόλοιπη ποσότητα που η Επιτροπή υπολογίζει σε 100 000 τόνους ήταν στην πραγματικότητα 500 000 τόνοι (η διαφορά μεταξύ 5 400 το 1980 και 4 900 χιλιοτόνων το 1985).

Απαντώντας στη σχετική γραπτή ερώτηση του Δικαστηρίου η Επιτροπή ομολόγησε ότι εφήρμοσε δύο διαφορετικά κριτήρια. Ισχυρίζεται ότι ορθώς έλαβε υπόψη την έλλειψη κατά το 1980 διότι επρόκειτο για το έτος αναφοράς. Εξάλλου, η έλλειψη που θα προέκυπτε από το 1984 μέχρι το 1987 δεν θα πρέπει να ληφθεί υπόψη διότι, μετά το 1987 θα χρησιμοποιούνταν και πάλι η λανθάνουσα ικανότητα της Hoogovens. Ο στόχος της απόφασης 2320/81 είναι η πραγματοποίηση οριστικών μειώσεων της ικανότητας, οπότε δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη οι απλώς προσωρινές μειώσεις.

Η άποψη της Επιτροπής σχετικά με την αναμενόμενη από το 1984 μέχρι το 1987 έλλειψη, μου φαίνεται ότι ευσταθεί. Αντιθέτως, δεν νομίζω ότι η Επιτροπή απέδειξε ότι ευλόγως εφήρμοσε διαφορετικό κριτήριο για το έτος αναφοράς, δηλαδή το 1980. Στο χωρίο της ολλανδικής απόφασης που παρατέθηκε, η Επιτροπή λαμβάνει ως αφετηρία για τον υπολογισμό της μείωσης που πρόκειται να απαιτηθεί από την ολλανδική βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα το ρητό στόχο της που είναι η μείωση της ικανότητας παραγωγής θερμής ελάσεως κατά 30 έως 35 εκατομμύρια τόνους στο επίπεδο της Κοινότητας. Αυτό δεν έχει νόημα αν δεν χρησιμοποιηθεί το ίδιο κριτήριο για την εκτίμηση της ικανότητας κατά τα επίδικα έτη. Με την απάντησή της στη γραπτή ερώτηση του Δικαστηρίου η Επιτροπή υποστήριξε ότι ορθά εφήρμοσε διαφορετικό κριτήριο για το 1980 επειδή ακριβώς επρόκειτο για έτος αναφοράς. Δεν αντιλαμβάνομαι όμως πώς είναι ορθό να εφαρμόζονται δύο διαφορετικά κριτήρια συγχρόνως στην ίδια πράξη. Νομίζω ότι η μέθοδος αυτή ήταν βέβαιο ότι θα οδηγούσε σε ασυνέπειες κατά τον προσδιορισμό της ικανότητας.

Περαιτέρω, η Επιτροπή επιδίωξε να αντικρούσει το επιχείρημα της Hoogovens, ισχυριζόμενη ότι έλαβε υπόψη ικανότητα 380 000 τόνων για τις εργασίες WB1 της επιχείρησης το 1980 επιπλέον της ποσότητας που υπολόγισε ο ανεξάρτητος. εμπειρογνώμων Demarteau. Στο υπόμνημα αντικρούσεως η Επιτροπή χαρακτηρίζει την ενέργεια αυτή ως παραχώρηση που δεν έγινε σε καμιά άλλη επιχείρηση. Η Hoogovens ισχυρίζεται ότι δεν επρόκειτο καθόλου για παραχώρηση. Η επίλυση του ζητήματος αυτού παρέλκει. Αρκεί να σημειωθεί ότι καμιά μέθοδος προσδιορισμού της ικανότητας των έργων WB1 δεν μπορούσε να διορθώσει το σφάλμα που προέκυψε από τον υπολογισμό της καθόλου ικανότητας της Hoogovens από το 1980 με ασυνεπή κριτήρια. Νομίζω λοιπόν ότι δεν ασκεί επιρροή το επιχείρημα της Επιτροπής σχετικά με την ποσότητα των 380 000 τόνων. Την ίδια γνώμη έχω και για την ποσότητα των 70 000 τόνων που προκύπτει από τον αποκλεισμό μέρους της πιθανής μεταφοράς ρόλων για λευκοσίδηρο από τη μονάδα WB2 στη μονάδα WB1 που η Επιτροπή χαρακτηρίζει επίσης ως παραχώρηση.

Η Hoogovens διαμαρτύρεται επίσης για το ότι η Επιτροπή αρνήθηκε να δεχτεί την προσφορά στην οποία προέβη τον Ιούνιο του 1983, να μειώσει δηλαδή την ικανότητα της SDW μονάδας της κατά 75 000 τόνους. Με το υπόμνημα αντικρούσεως, η Επιτροπή αναφέρει ως λόγο της αρνήσεώς της ότι η μείωση αυτή θα προκαλούσε αλλοίωση του φάσματος της παραγωγής ενώ εξάλλου δεν υπήρχε βεβαιότητα ότι θα ήταν οριστική. Η Hoogovens δεν αντέκρουσε την απάντηση αυτή της Επιτροπής, νομίζω συνεπώς ότι ο σχετικός ισχυρισμός δεν ευσταθεί.

Έτσι, η Επιτροπή δεν υπολόγισε τη μείωση της ικανότητας που προσφέρθηκε να πραγματοποιήσει η Hoogovens σύμφωνα με συνεπή κριτήρια. Επομένως, η μείωση κατά 700 000 τόνους που απαιτεί η ολλανδική απόφαση επιπλέον της ποσότητας που πρότεινε η Hoogovens είναι ανεπέρειστη. Η απόφαση 83/398 πρέπει λοιπόν να ακυρωθεί άσχετα από οποιαδήποτε διάκριση που ισχυρίζεται ότι υπέστη η Hoogovens σε σχέση με επιχειρήσεις άλλων κρατών μελών.

Επιπλέον η Hoogovens υποστηρίζει ότι η μέθοδος της Επιτροπής για τον υπολογισμό της ικανότητας υπήρξε ασυνεπής και από άλλη σκοπιά. Κατά την εν λόγω επιχείρηση, η Επιτροπή δέχτηκε μη οριστικές μειώσεις της ικανότητας από επιχειρήσεις άλλων κρατών μελών και τον υπολογισμό των μειώσεων που πραγματοποιήθηκαν στις εν λόγω χώρες. Αντιθέτως, όπως προαναφέρθηκε, η Επιτροπή ακολούθησε την αντίθετη μέθοδο με τη Hoogovens. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο η τελευταία υποστηρίζει ότι υπήρξε θύμα διακρίσεως.

Η Hoogovens ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή τήρησε ευνοϊκότερη στάση απέναντι στις εγκαταστάσεις της Sollac στη Γαλλία και στη μονάδα της Port Talbot στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ωστόσο, η Επιτροπή παρατηρεί με την ανταπάντηση ότι στο Sollac διαλύθηκαν πέντε κλίβανοι με συνολική ικανότητα 3,5 εκατομμυρίων τόνων και αντικαταστάθηκαν από ένα μόνο κλίβανο ικανότητας 2,8 εκατομμυρίων τόνων. Η μείωση της ικανότητας υπήρξε

λοιπόν οριστική. Σύμφωνα με την ανταπάντηση της Επιτροπής, οριστική ήταν επίσης και η μείωση της ικανότητας στο Port Talbot. Στη μονάδα αυτή επρόκειτο να διαλυθούν οριστικά τρεις κλίβανοι και να αντικατασταθούν από ένα νέο. Βεβαίως ο νέος κλίβανος είχε μεγαλύτερη ικανότητα από τους τρεις άλλους μαζί. Ωστόσο, για τεχνικούς λόγους η παραγωγή του νέου ελασματουργείου έπρεπε να συγχρονιστεί με την παραγωγή των άλλων· αυτό σημαίνει ότι το νέο ελασματουργείο στην πραγματικότητα δεν μπορούσε να λειτουργήσει πλήρως. Η Hoogovens δεν πέτυχε να αντικρούσει τους ισχυρισμούς της Επιτροπής, όσον αφορά τις εγκαταστάσεις του Sollac ή του Port Talbot. Συνεπώς, οι ισχυρισμοί της σχετικά με τις δύο αυτές μονάδες δεν ευσταθούν και πρέπει να απορριφθούν.

Εντούτοις, η περί δυσμενούς διακρίσεως αιτίασή της αφορά κυρίως την ιταλική βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα. Η Hoogovens ισχυρίζεται ότι η ιταλική απόφαση στηρίζεται σε στοιχεία σχετικά με την ικανότητα της ιταλικής βιομηχανίας του 1980 που είναι υψηλότερα των πραγματικών. Έτσι, όπως ισχυρίζεται η Hoogovens, η ιταλική βιομηχανία έλαβε ως « δώρο » ικανότητα 1,9 εκατομμυρίου τόνων. Για τους λόγους αυτούς η Hoogovens ζητεί την ολική ή μερική ακύρωση της ιταλικής απόφασης.

Με το υπόμνημα αντικρούσεως η Επιτροπή ομολόγησε ότι αναθεώρησε εκ των υστέρων προς τα άνω τα ποσά για το 1980 και για τη Finsider και για τις ιδιωτικές ιταλικές επιχειρήσεις παραγωγής χάλυβα. Ισχυρίζεται όμως ότι η τροποποίηση αυτή ήταν δικαιολογημένη.

Σχετικά με τη Finsider η τροποποίηση αφορούσε τη μονάδα της επιχείρησης αυτής στο Bagnoli, κοντά στη Νάπολη. Το 1979 η Επιτροπή εξέδωσε άδεια σύμφωνα με το άρθρο 54 της Συνθήκης για τις αναγκαίες επενδύσεις για την κατασκευή ενός νέου ελασματουργείου σ' αυτό το σημείο. Αυτό όμως εξαρτήθηκε από τη μείωση της ικανότητας σε άλλες εγκαταστάσεις. Η Finsider ανέλαβε προφανώς την υποχρέωση να μειώσει την παραγωγή της κατά πλέον του ενός εκατομμυρίου τόνων. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή παρατηρεί ότι δεν ήταν δίκαιο να απαιτήσει από τη Finsider να πραγματοποιήσει δεύτερη μείωση σε σχέση με την ίδια επένδυση.

Το πρόβλημα στον ιδιωτικό τομέα υπήρξε φαίνεται διαφορετικής φύσεως. Υπάρχουν περίπου 150 ιδιωτικές επιχειρήσεις βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα στην Ιταλία οι περισσότερες από τις οποίες είναι μικρές. Φαίνεται ότι πολλές από αυτές τις εταιρίες παρενόησαν το ερωτηματολόγιο 2/61, βάσει του οποίου η Επιτροπή υπολόγισε την παραγωγή των διαφόρων επιχειρήσεων στην Κοινότητα, και το συμπλήρωσαν εσφαλμένα. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή θεώρησε σκόπιμο να τροποποιήσει εκ των υστέρων τα σχετικά αριθμητικά στοιχεία.

Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι αυτός ο τρόπος ενεργείας υπήρξε αδικαιολόγητος και στις δύο περιπτώσεις. Κατά τη γνώμη μου όμως δεν απέδειξε ότι κάποιο από τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή υπήρξε παράνομο ή συνιστά διάκριση εις βάρος της.

Νομίζω λοιπόν ότι η προσφυγή είναι απορριπτέα κατά το μέρος που αφορά την ιταλική απόφαση.

Τρίτον, η Hoogovens υποστηρίζει ότι η Επιτροπή όφειλε να μη λάβει υπόψη την ενίσχυση των 570 εκατομμυρίων φιορινίων στην οποία αναφέρεται η τελευταία περίπτωση του άρθρου 1 της ολλανδικής απόφασης. Η ενίσχυση αυτή αφορούσε τον τερματισμό, κατά το 1982, της συγχωνεύσεως μεταξύ Hoogovens και Hoesch του Dortmund. Η συγχώνευση είχε προκύψει με την ίδρυση της Estel η οποία ανήκε από κοινού και εξίσου στην Hoesch και στην Koninklijke Nederlandsche Hoogovens en Staalfabrieken (« KNHS »). Η Estel είχε τις μετοχές της Hoogovens Groep της προσφεύγουσας εν προκειμένω, και μιας θυγατρικής της Hoesch. Κατά τη λύση της εταιρίας, τις μετοχές που κατείχε η Estel αγόρασαν οι δύο ιδρυτικές εταιρίες: η KNHS αγόρασε τις μετοχές της Hoogovens Groep και η Hoesch τις μετοχές της θυγατρικής Hoesch. Έκτοτε, η μόνη δραστηριότητα της Estel ήταν να τακτοποιεί εκκρεμούντα χρέη. Για ορισμένο χρόνο πριν από τη λύση της συγχώνευσης η Hoesch είχε απώλειες και έτσι μετά τη λύση, η KNHS

όφειλε περίπου 579 εκατομμύρια φιορίνια στη Hoesch για την κάλυψη των απωλειών που υπέστη τελευταία. Στη συνέχεια, η ολλανδική κυβέρνηση χορήγησε στην KNHS ισόποσο δάνειο το οποίο μπορούσε να διατεθεί μόνο για την αποπληρωμή αυτού τους χρέους.

Η Hoogovens δέχεται μεν ότι το δάνειο συνιστούσε ενίσχυση, υποστηρίζει όμως ότι λόγω του ειδικού χαρακτήρα του, η Επιτροπή δεν πρέπει να το λάβει υπόψη. Η Επιτροπή απαντά ότι το εν λόγω χρέος ήταν συνέπεια ενεργειών της Hoogovens κατά το παρελθόν την οποία η τελευταία οφείλει τώρα να αντιμετωπίσει. Δέχομαι το επιχείρημα της Επιτροπής. Ο χαρακτήρας των χρεών που καλύφθηκαν με την εγγύηση είναι κάπως ασυνήθης αλλά, όπως τονίζει η Επιτροπή, η Hoogovens βρισκόταν ακριβώς στην ίδια θέση σχετικά με το εν λόγω χρέος όπως και κάθε άλλη επιχείρηση που οφείλει να αντιμετωπίσει τις συνέπειες των ενεργειών της.

Εξάλλου, δεν δέχομαι τον ισχυρισμό της Hoogovens ότι η ενίσχυση δεν έπρεπε να ληφθεί υπόψη διότι χορηγήθηκε στην KNHS ενώ η ίδια η Hoogovens δεν είχε άμεσο όφελος. Δεδομένου ότι η KNHS είναι εταιρία Holding χωρίς δική της δραστηριότητα, είναι προφανές ότι η Hoogovens ως ανήκουσα κατά πλήρη κυριότητα στην πρώτη, είχε τουλάχιστον έμμεσο όφελος από την ενίσχυση.

Στη συνέχεια, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή πλανάται, χαρακτηρίζουσα στην ολλανδική απόφαση την ενίσχυση των 570 000 εκατομμυρίων φιορινίων ως ενίσχυση για τη λειτουργία κατά την έννοια του άρθρου 5 της απόφασης 2320/81. Είναι όμως αναμφισβήτητο ότι η απόφαση αυτή σκοπεί να καλύψει όλες τις ενισχύσεις στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα οποιασδήποτε φύσεως. Αυτό αναφέρεται στην πρώτη περίοδο του άρθρου 1, παράγραφος 1, με την ακόλουθη απολύτως κατηγορηματική διατύπωση: «Όλες, οι με οιαδήποτε μορφή χρηματοδοτούμενες από Κράτος μέλος ή βάσει κρατικών πόρων ενισχύσεις στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβος, είτε πρόκειται για ειδικές είτε για μη ειδικές ενισχύσεις, μπορούν να θεωρούνται ως κοινοτικές ενισχύσεις και, ως εκ τούτου, συμβιβάσιμες με την καλή λειτουργία της κοινής αγοράς, μόνον εφόσον χορηγούνται σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες του άρθρου 2 και τις διατάξεις των άρθρων 3 έως 7». Η Hoogovens περιορίστηκε απλώς στον ισχυρισμό ότι το εν λόγω δάνειο δεν αποτελεί ενίσχυση για τη λειτουργία χωρίς να αναφέρει σε ποια από τις άλλες κατηγορίες ενισχύσεων που αναφέρονται στην απόφαση εμπίπτει. Επιπλέον, δεν είναι καθόλου σαφές ότι η ενίσχυση εμπίπτει σε κάποια από τις άλλες κατηγορίες. Δεν ευσταθεί εξάλλου ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η ενίσχυση δεν αποτελούσε μέρος του προγράμματος αναδιαρθρώσεως όπως απαιτεί η πρώτη περίπτωση του άρθρου 5, παράγραφος 1, της αποφάσεως 2320/81. Αν είχε κάποιο βάρος αυτό το επιχείρημα μάλλον βλάπτει τη Hoogovens αφού υποδηλώνει ότι, αν τελικά το δάνειο εμπίπτει στο άρθρο 5, δεν μπορεί να «θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με την καλή λειτουργία της κοινής αγοράς». Επομένως, απορρίπτω και αυτό το επιχείρημα.

Επικουρικά, η Hoogovens ισχυρίζεται ότι αφού η Επιτροπή θεώρησε το δάνειο ως ενίσχυση στη Hoogovens για τη λειτουργία, όφειλε να της αναγνωρίσει τη μείωση της ικανότητας που πραγματοποίησε η Hoesch σε σχέση με το εν λόγω ποσό. Η Επιτροπή απαντά ότι αυτό μπορούσε να γίνει μόνο με τη συναίνεση της Hoesch και της γερμανικής κυβέρνησης. Η Hoogovens δεν αντέκρουσε το επιχείρημα αυτό της Επιτροπής ούτε με το απαντητικό υπόμνημα ούτε κατά τη συζήτηση. Μάλιστα δεν επανήλθε σ' αυτό το επιχείρημα, το οποίο δεν νομίζω ότι ευσταθεί.

Τέταρτο, η Hoogovens ισχυρίζεται ότι το άρθρο 7 της ολλανδικής απόφασης επιβάλλει κυρώσεις που δεν προβλέπονται στην απόφαση 2320/81. Το άρθρο 7 ορίζει ότι η Επιτροπή μπορεί να απαιτήσει την αναστολή της πληρωμής των ενισχύσεων αν οι ενισχύσεις έχουν καταβληθεί χωρίς να έχουν τηρηθεί οι όροι για

την έγκρισή τους που προβλέπει η απόφαση· ή αν από τις εξαμηνιαίες εκθέσεις που κοινοποιούνται στην Επιτροπή προκύπτουν αμφιβολίες σχετικά με τη δυνατότητα της συγκεκριμένης επιχειρήσεως να επανέλθει σε οικονομική βιωσιμότητα πριν από το τέλος του 1985· ή αν η δικαιούχος επιχείρηση έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη και ιδίως από τις διατάξεις που διέπουν το σύστημα των ποσοστώσεων παραγωγής που έχουν θεσπιστεί δυνάμει του άρθρου 58 καθώς και από τους κανόνες περί τιμών. Δεδομένου ότι η απόφαση 2320/81 αναφέρει ότι στηρίζεται στο άρθρο 95, πρώτη και δεύτερη παράγραφος, της Συνθήκης, η Hoogovens ισχυρίζεται ότι το άρθρο 7 της ολλανδικής απόφασης συνιστά παράβαση του άρθρου 95, δεύτερη παράγραφος. Η διάταξη αυτή ορίζει: « η ίδια απόφαση ή σύσταση, εκδοθείσα με την αυτή μορφή, καθορίζει ενδεχομένως τις εφαρμοστέες κυρώσεις ». Κατά τη Hoogovens, η μόνη περί κυρώσεως διάταξη της απόφασης 2320/81 είναι το άρθρο 8, παράγραφος 3, το οποίο αναφέρεται σε ενισχύσεις ασυμβίβαστες με την απόφαση αυτή και δεν μπορεί να αποτελεί τη νομική βάση του άρθρου 7 της ολλανδικής απόφασης.

Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η αναστολή της πληρωμής των εγγυήσεων που προβλέπει το άρθρο 7 της ολλανδικής απόφασης δεν συνιστά κύρωση κατά την έννοια του άρθρου 95, δεύτερη παράγραφος. Ακόμη και αν συνιστά κύρωση, η νομική βάση της διάταξης είναι το άρθρο 8, παράγραφος 1, της απόφασης 2320/81 το οποίο προβλέπει συγκεκριμένα ότι: « το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν δύναται να θέτει σε εφαρμογή τα σχεδιαζόμενα μέτρα παρά μόνο με τη συγκατάθεση της Επιτροπής και συμμορφούμενο με τους όρους που αυτή καθορίζει ».

Κατά τη γνώμη μου, ο όρος « penalty » (κύρωση) στο άρθρο 95 της Συνθήκης δεν καλύπτει μόνο τα πρόστιμα, όπως μαρτυρεί ο όρος « sanction » του γαλλικού κειμένου. Ωστόσο, είναι σαφές ότι η αναστολή της πληρωμής των ενισχύσεων καλύπτεται από το άρθρο 8, παράγραφος 1, της απόφασης 2320/81, είτε συνιστά κύρωση είτε όχι, όπως ισχυρίζεται η Επιτροπή. Αποτελεί απλώς συνέπεια του ότι η συγκατάθεση για τη χορήγηση των ενισχύσεων εξαρτάται από ορισμένες προϋποθέσεις. Το συμπέρασμα αυτό δεν καταρρίπτεται από το ότι, σύμφωνα με το άρθρο 7, η πληρωμή των ενισχύσεων μπορεί να ανασταλεί λόγω αθετήσεως υποχρεώσεων που προκύπτουν από τη Συνθήκη, εκτός του πεδίου εφαρμογής της απόφασης 2320/81.

Συνεπώς, νομίζω ότι το σχετικό επιχείρημα της Hoogovens δεν ευσταθεί.

Η άποψή μου είναι ότι στην υπόθεση 172/83 η απόφαση 83/398 πρέπει να ακυρωθεί ενώ στην υπόθεση 226/83 η προσφυγή πρέπει να κριθεί απαράδεκτη. Στην υπόθεση 172/83 η Επιτροπή πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα της Hoogovens. Στην υπόθεση 226/83 κάθε διάδικος πρέπει να φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα.